Kis-Czell, 1900. II. évfolyam. 45. szám. Vasárnap, nov. 4.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

. . . . . 8 kor | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel érekezhetni: naponként 4—6-ig.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.
Helyettes szerkesztő:
KÁLMÁN PÁL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Állapotok.

(K. P.) Hogy Kis-Czellben a tisztaság és szépészet nem valami magas fokon áll, azt bizonyitani talán felesleges. Akármerre megyünk, akárhova nézünk, mindenütt ázsiai állapotokra bukkanunk. Az utczák piszkosak, sárosak, rendetlenek. Ha valaki hozzánk jön, el se hiszi, hogy Kemenesalja székhelyén van, valahol Piripotyon képzeli magát.

Nem keressük most az okokat, csak arra kérjük a tekintetes városi tanácsot, hogy a köztisztaságra is adjon valamit. Hiszen rendet, tisztaságot tartani, nem nagy munka és csak dicsőségére válik.

Nézzünk körül! Ime, már 10 napja, hogy a vásár elmult, de a piszok még mindig megvan. Vásár után rendesen sok szalma, papir s más egyéb marad a vásár helyén. S kinek kötelessége ezt eltisztogattatni? a városnak, az előljáróságnak! Nálunk is tesznek valamit, de az bizony édes kevés, éppen csak izlelitőnek elég; talán annak sem!

Vagy ha eső van! Uram, ments meg bennünket a gonosztól! Még a kövezeten sem lehet járni, annál kevésbé egyik sorról a másikra átmenni. És a sár addig marad ott, mig a felséges Uristennek azt felszáritni méltoztatik.

Vagy nézzük esztétikai szempontból. Városunknak gyönyörü fekvése van. Épitkezése sem eshetik kifogás alá. Szép széles utczái, hatalmas terei vannak. Van szép, kéttornyu s hires temploma, nagy forgalmu, izlésesen épitett vasuti állomása, mely a most folyó épitkezés befejezése után egyike lesz a magyar államvasutak legszebb és legnagyobb állomásának Van azonkivül egy pár csinos köz- és magánépülete.

Ha most mindezeket — kivéve a vasuti állomást, mely nem városi kezelés alá tartozik — a szépészet szem előtt tartásával, erélyes kezekkel restaurálják, vajjon nem e lehetne kis városunkat oly tetszetőssé tenni, hogy az kifogástalan legyen?

Bizony lehet, még pedig kevés munkával.

Már pl. esztétikai szempontból kifogás alá eshetik a kifüggesztett s kifelé álló czimtábla. Ma már minden városban el van tiltva az oly czimtábla használata, mely a járda közepéig kinyilik. Nálunk ellenben oly alacsonyan függesztik ki, hogy egy kissé jobban megtermett embernek a kalapját is leveszik. Ezt tehát el kellene tiltani.

De meg kellene tiltani azt is, hogy az árukat egész a kocsiut közepéig kirakják és a fákra aggassák. Az meg éppen nem való, hogy az élő fákba szegeket verjenek és arra czimtáblákát, reclam — hirdetéseket és portékákat rakjanak.

Mindezek gyors és erélyes intézkedést követelnek.

A türhetetlenség stádiumában van kövezetünk is. Főbb és legszebb utczáinkban éktelen, alaktalan és csunya gránit kövek disztelenkednek. Akárhány utczában olyan a kövezés, hogy este nem lehet rajta járni, mert orra bukik az ember. Esős időben pedig megáll rajta a viz. Van olyan utcza is, a hol pár lépésig szép koczka kövezés gyönyörködtet, azután ismét az otromba gránit, vagy esetleg malomkövek jönnek.

Mennyivel többet mutatna Kis-Czell, ha — legalább a főbb helyeken — mindenütt olyan koczka-kövezés volna, mint pl. a Kossuth-utczában. Ennek keresztülvitelével nagy és maradandó érdemeket szerezne magának az előljáróság.

Rossz politika az az ujabb rendszer is, mely szerint kövecsekkel és fövénynyel burkolják a kocsiutat, mint azt már néhány utczában tették. A most jövő sáros őszi időben tengelyig fog a kocsi belesüppedni, a mi pedig sem nem kellemes, sem nem diszes. Nem sokba kerül a kövezés sem, próbálják meg azzal.

Főleg pedig az esztztikát tartsák szem előtt, mert csak csinos várost lehet megkedvelni és annak van értéke.

TÁRCZA.

Kis-czelli nevezetességek.

— A „Kis-Czell és Vidéke" e-redeti tárcza. —

Titkos boszankodással vegyes csodálkozás vesz erőt rajtam, valahányszor a földrajz- és monographia irók oly kurtán bánnak el az én bádogtornyos hazámmal, mintha az nem is a világ közepén tert[illegible] vezetne minden ut Rómába, holott figyelmes vizsgálódással a furkésző szem mindmegannyi nevezetességet fedez fel itt, melyek az etnografusoknak kétségkivül fontos kulturadalékul szolgálhatnának.

E körülmény már a királylátogatás alkalmával is feltünt, midőn a felséges uralkodó roszszalását fejezte ki a fölött, hogy a sok ut daczára, melyek a várost minden irányban behállózzák, oly gyér számu közönség fogadta megérkezésekor, mint valamely nevesebb képviselőt, ki beszámolót tart kerületében, szóval, hogy mathematikailag fejezzem ki magamat, nálunk az utak száma megforditott arányban áll a forgalmi élénkséggel, itt nem az ok szülte az okozatot, hanem az okozat az okot.

Még szembeszökőbb jelenség a városnak következetesen egy irányban való terjedése mintha áldott állapotban volna. Hogy ezen állapot mit fog szülni, az a jövő zenéje, annyit azonban már most konstatálhatunk, hogy e rész egyik büszkeségünk, melyet a város első közgazdasági tényezője teremtett meg. Fő utvonala az u. n. Kossuth-utcza, mely az uj városrészt két egyenlő részre osztja, folytonossági hiányban szenved ugyan az oktogonjai által, mely közül az egyik oktogon négyszögét a sirkőfaragónak engedték át; de e körülménynek is meg van a természetes magyarázata.

Városunkban tudvalevőleg az eszmék, gondolatok, nagyratörő tervek halomszámra születnek. Majd katonai laktanyáról, gőzfürdőről, polgári iskoláról szól a fáma; majd gyárakat, vizvezetékeket, szövetkezeti boltokat terveznek s mindezen dolgok halva születnek. Ha csak töredékükre állitunk siremlékeket, már az is tetemes helyet foglal el a sirkő-raktárban, nem is emlitve a többi drága elhunytak részére megrendelt sirköveket, melyek ugyan elég tisztes számmal lehetnek, mert akárki idegen vetődik hozzám, rögtön azt a megjegyzést koczkáztatja, milyen kihalt ez a város, mily korán fekszenek itt le az emberek és mégis milyen kicsi a szaporodás, (ez utóbbi mondást valószinüleg Paillexon „Ahol unatkoznak" czimü vigjátékból idézik az ipsék, ha szellemeskedni akarnak) maguk nem ellenlábosaik az amerikaiaknak, mint a többi európaiak, mert itt is akkor alszanak, mikor Amerikában.

Azonban dicsérettel emlékeznek meg az illetők a város egyik alkalmazottjáról — a kanászról. Soha ilyen zeneileg képzett kürtöst ők még nem ismertek; még most is a fülükbe cseng: „Akkor szép a kis lány, mikor takaros" kezdetü nóta, melylyel a sertéseket hajnalonkint a piaczon csalogatja, csak a logikáját nem értették a mi derék polgártársunknak. Mert micsoda szerves összefüggés lehet a kis lány és a sertés között, ez sem psychologiailag, sem phisiologiailag indokolva nincs; mindazonáltal elhatározták, hogy inditványozni fogják, miszerint nevezett kanász ur magasabb zenei képzettségére való tekintettel s több évi hű és buzgó szolgálatainak elismeréseül a sertésfelügyelői czimmel és jelleggel dijmentesen felruháztassék.

E javaslatnak határozatra emelése elég demokratikus vonás volna a városi tanácstól, de a lehetetlenséggel nem határos: hisz láthatjuk, hogy a vigadóban (értsd: Korona-szálló) a társaság mily különböző rétegei vigadoznak bál alkalmával. Van itt gentry-, polgár-, zsidó-, kocsibál, a változatosság kedvéért bucsujárók, jámbor zarándokok ütnek egy-egy éjjelre tanyát, helyszüke miatt kénytelenek a helyet profanizálni, annak daczara, hogy aránytalanul sok nálunk a vendéglő és aránytalanul kevés a duhajkodók száma.

Ilyen ellentétekkel különben sürün találkozunk. Itt van pl. a zsidó templom, melyet pá-

A hivatalnoki pálya tulzsufoltsága.

A közélet fellendülésének hathatós tényezője az életpályák sikeres megválasztása. A magyar társadalom jelen szellemi pangása jórészt ez okra vezethető vissza. Ifjaink már zsenge korukban lázasan törekszenek maguknak pozicziót teremteni, mikö ben a tehetség érvényesülésének kérdése végkép háttérbe szorul. Hiján a tapasztalatnak csak a véletlen győz vagy a befolyás, amelynek révén magasabb rangu pártfogók oly állásba juttatnak sok pelyhes állu ifjut, hová önerejéből sohasem küzdötte volna fel magát. Boldogulnak szakképzett, nagytehetségü férfiak rovására, kik egyhelyben vesztegelnek, a mig valamely szerencsés véletlen, mint egyén rokonszenv vagy sikerült házasság utján nyert összeköttetés feljebb nem emeli őket. A hivatalnoki pálya tulzsufoltsága döntő bizonyság igazságunk mellett.

Az egységes középiskola eszméje régóta foglalkoztatja az illető szakköröket. Lehet hogy már a közel jövőben az eszme testet ölt. De a pályaválasztás kérdése ezzel legkevésbé sem nyer megoldást. Sőt még annál több lesz a pályatévesztett egzisztenczia, kit hajlam és nem tehetség vonz másfelé, elterelve eredeti szándékától. De a magyar középosztály szellemi fásultsága nem e kérdésben gyökeredzik. Az önállóság egyéni érvényesülés hajhászásában rejlik az ok. A tulerőltetett agy eltompul, a tulfeszült idegzet petyhüdté válik és mind e jelenséget nyomon követi a társadalom csődje. A kiváncsi természetü az élet bohóságaiért, apró örömeiért lelkesülni tudó ifju magasztos eszméket képtelen megérteni. A kép mutató csábitós hazug szava szivébe lopódzik és cserébe adja értök legszebb álmait, himes reményeit. A jelen kicsinyes, hivalkodó gyönyöreiért eljátsza jövő boldogságát.

A középiskola fokozatosan lazuló bilincseit igyekszik a tanuló mielőbb lerázni magáról. A tulhajtott szigor a pedagógiában ép oly helytelen, mint a következetes engedékenység. A kiállitott érettségi bizonyitvány nem szellemi fejlettségét bizonyitó okmány a serdült ifju szemében, hanem szabadság-levél, mely a társadalom többi tagjával egyenjoguvá teszi. A kérlelhetetlen szigor meggátolta eddig abban, hogy em bertársaival szemben jogait érvényesitse s most kiaknázza kedvező helyzetét. Az érett ségizett ifjuban ágaskodik az önérzet s az egyetemen régóta gólyának csufolt első évesnek van a legtöbb párbaja. És kétes hirü mulatóhelyeknek is ezek állandó törzs vendégei. A vidéki gymnasiumok elismert tulszigorát nyögő diák a főiskolákon kábitó zsabadságot élvez. A fővárosi iskolák nyujtotta tanszabadság miatt léhává lett ifju még léhább lesz. Egyik a parancsoló szigor légköre nélkül élni nem tudó, a másik régi szokásához hütlenné lenni nem akaró renyhesége miatt azt a keveset sem tanulja, mit a tananyag eléje szab. Az egyetem jogi karán alig győzik a jelentkezők indexét ellátni, számuk az idén néhány százalékkal emelkedett, mig a többi fakultáson — az orvosit sem véve ki — alig lézeng néhány hallgató. A jogászok közül a legtöbb hivatalt vállal, megkezdett pályáját mellék foglalkozás gyanánt üzi. Előadásokra nem jár, a vizsgákon elbukik, a mig tehetsége elkallódik, értelme megbénul az akták poros, szürke világában.

Kevés ifjuban van annyi lelkierő, hogy ellenállna a sok léha csábitásnak. Ha volna is elszunnyad, nem akarva társainak mögötte maradni. Mert ifjuságunk törekvése nem oda irányul, hogy nemes versenyre kelve szellemi téren győzze le egymást, hanem a játékasztalnál mennél több fórt csikarjon ki felétől. A jóravaló szülő rövid ideig türi a zsarolást, melylyel különféle ürügyek alatt zsebét kifosztja. De a pénz előteremtése elodázhatatlan szükség és a zsenge koru ifju, kinek tehetsége a legszebb reményekre jogosit, szellemileg elzülik valamelyik kopott bürs dohos levegőjében. Független óhajt lenni és eltaszitja magától a tapasztalat nyujtotta segélyt, hogy elbukjék az élet harczában mielőtt legyőzetett volna. Görnyedt háttal, bizonytatan léptekkel közeledik oly férfiakhoz, kiknél rangban sokkal magasabbra emelkedhetik, ha megkezdett pályáját bevégzi. Ijesztő arányban elszaporodtak az utóbbi évtizedben a félbenmaradt egzisztencziák és a napidijasok jórészt ezekből kerülnek ki. Valósággal törik magukat egy üresedésben levő dijnoki vagy irnoki állás után és ellepik a hivatalnoki kart. Kedv és tudás nélkül töltik be hivatalukat és lesik emelkedésüket, mely ha pártfogójuk van gyorsabban, ha nincs későbben, de valamikor bekövetkezik. Nem azért hogy munkakörük fontosabb, állásuk számottevőbb legyen, hanem a fizetésemelés könnyitsen siralmas helyzetükön.

Az életpályák helytelen megválasztásáért a hibás nevelési rendszer nagy mértékben felelős. A vidéki iskolák könyörtelen szigora, mely száraz tudománynyal terheli az ifjut, időt nem engedve arra, hogy a társadalmi életet megfigyelje, melynek egykor ő is tagja akar lenni, ép oly fokban hibás, mint a tulengedékeny szülők. Az előbbi halogatja a megismerés szükségét, az utóbbi kellettnél nagyobb mértékben hangoztatja, hogy a korán kitombolt ifju erő komolyabban, ernyedetlen szorgalommal tölti be munkakörét. Mindkét nézet helytelen. Mert a vidékről felkerült szük látkörü ifjut sarkalja a kiváncsiság és szellemileg tétlenségbe sülyed. Mert tökéletlen emberi lényünk hajlik a könnyelmüség felé és az ifju, ki rövid életében már tényleg eleget tanult, kapkod szabadabb levegő után. A hivatali pálya gondtalan megélhetést biztosit ugyan, bár szárnyát szegi. A renyhe fővárosi diák, ki már megszokta az édes semmittevést és pusztán szórakozások után áhitozik, megunta a katedrát és minden követ megmozdit, hogy lehetőleg előnyös hivatalba jusson. Hogy egyikből ép oly hasznavehetetlen tisztviselő lesz, mint a másikból, kik előtt nem életczél gyanánt lebegett a hivatalnok-pálya, hanem a kényszerito szükség vagy az attól való félelem vitte őket rá, ezt továbbra bizonyitani felesleges.

Neveljék a szülők komolyan és czéltudatosabban gyermekeiket. A vidéki iskolák szoritsák szükebbre a megemésztendő tananyagot és engedjenek az ifjuságnak időt arra is, hogy körültekintsen. Ha majd nyitott szem figyeli az életet és kedve kerekedik valamelyik pályára, akkor még idejekorán meggyőződhetik annak hiábavalóságáról, jóakarói megértethetik vele, hogy természete nem elég nyugodt és elméje nem elég éles hozzá, s más téren talán jobban boldogul. Nehogy husz éves koráig tartott lankadatlan buzgó szorgalom után az ötletszerüen megválasztott pálya sikertelensége végkép elkeseritse vagy az irányitalan szabadság mámorba ejtse. Ha a kishivatalnoki pályán hiányt fogunk észlelni, akkor nem látunk annyi koravén ifjut.

G.

---

pista zsidók épitettek, de még pápistább módon, mint kath. polgártársaink, mert ezek megelégdtek két toronynyal, mig az előbbiek tizenkét tornyot emeltek azzal a különbséggel, hogy a katholikusok harangjai csak egyszer mennek Rómaba, a zsidóké pedig mindig ott vannak.

De ha a tornyokban tulliczitálták is a helyi izraeliták a kath. hiveket, egy dologban messze mögöttük maradtak, mert a Mózes vallásuak közt vagy egyáltalában nem akadunk vadásznemberekre, vagy ha volna is közöttük egy-kettő, azok bizonyosan Sonntagsjägerek. Annál feltünőbb azonban a más felekezetü vadászok száma. Soha annyi és jól dressirozott vadászkutyát kis városban nem láttam, mint nálunk; ezek a vadakat futtában, röptiben egyaránt elfogják, sőt tulságos buzgóságukban sokszor még az embert is nyulnak tekintik s — mondhatom — alaposan megfuttatják.

Azonban egy helyi szokásban a lakosság több-kevesebb kivétellel megegyezik egymással. Alig hogy tavaszodik, a békákkal együtt az utczai padok is előtünnek rejtekhelyeikből, hol mormota módjára téli álmat aludtak. E idczak közül különös figyelmet és tiszteletet érdemel a gyógyszertár előtt elhelyezett deres; egyrészt azért, mivel ez a legszivósabb életü minden évadban, részben azért, mivel a város intelligentiájának szolgál gyülhelyül, hol politizálnak, vitatkoznak, különböző üdvös eszméket penditenek meg. E helyet némi anachronismussal a város kapikaliumának lehetne nevezni az előtte elterülő fórummal. Igaz ugyan, hogy toga helyett pantalló és német szabásu kabát járja, de ez nem csökkenti értékét a pusztaszeri szabad ég alatt tartott gyülésekre emlékeztető tanácskozásnak. Már maga a gyülekezés helyének kijelölése eredeti észjárásra vall, mennyivel inkább méltánylandók tehát az ott hozott határozatok, melyek friss, üde levegőtől átjárt koponyákban fogamzottak meg.

Mindezen dolgok az ujabb kor vivmányai. A régi patriárchális viszonyoknak még csak hirmondója sem maradt. Eltünt a szintérről még a bakter is, az élő éjjeli óra, nincs tehát bakterologiánk sem: én azonban mégis mikroskopon vizsgálódtam.

z—y.

Tollfuttában.

Az elmult hetet gyülekező hétnek lehet nevezni. Marczalvölgyiek, dalárdisták, tanitók s még Isten tudja, kik nem üléseztek és gyülésztek e héten.

Mindegyiknek volt mondanivalója. A daloskör karmesterének az a panasza, hogy a tagok közül soknak befagyott a hangja, aztán kerülik a próbát, mint rossz tanuló az iskolát. Horváth János bátyánk, az egylet derék jegyzője ez jegyzőkönyvileg is megörökitette, amit körülbelül ugy fejezett ki, hogy minden ember ember, de nem minden ember emberséges ember.

Miután pedig az idő e héten rendkivül vizes volt, tehát összeültek a Marczal-

völgyi vizitársulat érdemes tagjai is, hogy együtt döntsek el, vajjon igaz-e, hogy zavaros a Marczal, ha megárad. Aztán számoltak jobbra, számoltak balra, mig végre oda jutottak, hogy ők aratnak, a várkeszőiek pedig adóznak.

A kemenesaljai nebulóknak is jó napjuk volt kedden. Valamennyi tanító mind Czellben volt, hogy a rendes őszi gyülésel kapcsolatban diszgyülést tartsanak a katholicismus 1900 éves fennállásának emlékére. Egy darabig szónokoltak, aztán misét hallgattak, végül (mi jöhet végül?) — ettek-ittak.

Hanem megmutatták Tóth Bélának és Kozma Andornak, hogy ők se nem tanbetyárok, se nem kosták, hanem nemes hivatásukat mélyen átérző igaz hazafiak. Olyan meghatóan énekelték a Hymnust, hogy az örömtől szinte sirásra állott az ember szája. Aztán hogy áradoztak, hogy dicsérték a magyart, hogyan fejtegették a tanitó hivatását! Szóval nagyon derék gyerekek ezek a tanitók, csak látta volna őket Koboz, tudom visszaszivná a „Pesti Hirlap" ban tett kijelentését. Mikor végül a Korouában is elénekelték néhányszor az „iszom bort, iszom sört" kezdetü népdalt, kocsira ültek és elhajtatott kiki a fattornyos falujába, hogy a nagy fáradságot Morpheus karjai között kipihenje.

Gyönyörü zenében is részesültünk csütörtökön. A temetői szomoru hangulat után betértünk az uj kávéházba, hol a vakok zenekara játszott és nyujtott egy élvezetes estét. Ez aztán a zene! Örökké sajnálhatja, aki ott nem volt.

Az uj kávéházról lévén szó, ezennel adatik tudtul mindenkinek, akit illet, hogy ott egy koporsó minden perczben és garantia mellett eladó. Ezelőtt szenes láda volt, de gazdája szeretne tőle szabadulni, mert magyar ember létére nem nézheti, hogy a széntartónak Horváth formája van. Nőtlen emberek a vételnél előnybe részesülnek.

Jó étvágyat!

Pali.

HIREK.

A jánosházi svindlerek.

Nagyszabásu manipulatióba bocsájtkoztak Reisinger Adolf és Zollner Ferencz, jobban mondva ennek fia: Zollner Béla jánosházai lakosok. Egy magyar-gencsi gazdát: Böröcz Józsefet akarták tönkre tenni s már ki is csikartak tőle 470 frtot és egy 370 frtról szóló váltót, de az áldozat még idejekorán fel lett világositva és megtette a törvényes lépéseket, hogy megszabadüljon két lelketlen piócza véres körmei közül. Az ügy roppant szövevényes és sok dolgot fog adni az igazság embereinek, mig kideritik a való tényállást. De mi már tisztán látjuk a helyzetet és csak örülünk, hogyha a lelketlen hyénák, kik csalást, okirathamisitást és uzoráskodást követtek el, hurokra kerülnek.

A bonyodalmas bünügy előzményei a következők:

Mult év közepén történt, hogy Reisinger Adolf és Zollner Béla — ki mindig Zollner Ferenczként szerepelt — jánosházai lakosok megjelentek Magyar-Gencsen és felmutattak egy, Horváth Amália által aláirt, meghatalmazást, melylyel ők fel vannak hatalmazva nevezettnek birtokát parczellákra osztva eladni. Böröcz József és Vendel m.-gencsi lakosok is megvetlek 5700 négyszögölet és a szerződést akkép csinálták, hogy aki a vételt megbánna és a birtoktól elall, tartozik 2000 frt bánatpénzt fizetni. Azonkivül, ha vevők a részlettel visszamaradnának, késedelmi kamatot is fizetnek.

Eddig a szerződés

Igen ám, csakhogy Zollner Béla a szerződésbe „kötbért" és „szerződésszegést" irt, mit Böröcznek ugy magyarazott, hogy az a visszalépésre vonatkozik. Azután a saját neve helyett szépen odakanyarintotta a „Zollner Ferencz" nevet.

Ez évi szeptember 29-én vált esedékessé az első részlet. Böröcznek nem volt együtt a pénz, miért is elment Reisingerhez, hogy várna pár napig, inkább fizet kamatot. Reisinger erre rá is állott, de pár nap mulva már váltót kért az egész vételárról. Mikor pedig Böröcz ezen szerződés ellenes kérést megtagadta, Reisinger dühösen kialtotta neki:

— No ha nem ád váltót, majd meglássa: mi lesz!

És csakugyan kapott Böröcz egy levelet, melyben „kötbér" fizetésre lett felhiva. Böröcz ekkor ki akarta fizetni a kamatot, de Reisinger és Zollner 2000 frtot követeltek rajta. De nagylelküen kijelentették, hogy ha rögtön fizet, megelégesznek 800 frttal is. Hiába szabadkozott Böröcz, hogy ő a földeket megtartja, nem használt, hanem addig fenyegették, mig átadta a nála levő 470 frtot és még ezenfelül egy 370 frtról szóló váltót.

Ebből tehát nyilvánvaló, hogy a szivtelen emberek kiszámithatlan nagy kamatot szedtek Böröczön.

A szegény áldozatot csak később világositották fel a csalásról, de a pénzét a két uzorás nem adta vissza; Böröcz tehát Reisinger és Zollner jánosházai lakosok ellen a btkv. 401., 379. és 380 §§ ban ütköző magánokirathamisitás és csalás büntette és az 1883. XXV. t. cz. 1., 2. §-ba ütköző uzsora vétsége miatt megtette a bünvádi feljelentést a szombathelyi kir. ügyészségnél.

— **A temetőben.** Künn voltunk. Leróttuk a kegyelet adóját azok iránt, kiktől elválasztott bennünket a halál. Sirjaikat felvirágoztuk, gyertyáinkat meggyujtottuk, aztán odaborultunk a hideg sirkőre és imádkoztunk áhitatosan, hosszan, szivből fakadóan. Szegény és gazdag itt egyesült. Lebontották ez este az uralkodó kasztrendszer rideg falát, egyformán sajgott a szive mindegyiknek és együtt zokogta sok ajak: Miatyánk Isten....

— **A daloskör választmányi ülése.** Október hó 27-én tartotta meg a »kis-czelli férfi daloskör« választmányi ülését, melyen a következő határozatok hozattak:

Megnyitás után Hettlinger József karmester panaszolja, hogy a működő tagok oly lelkiismeretlenül járnak a próbákra, hogy a részvétlenség miatt többször nem lehet az órát megtartani; mire elnök lelkes beszédben hivja fel a kör tagjait, hogy e szivet-lelket nemesitő müvész-egyletet tőlük telhetőleg pártolják és feleljen meg minden becsületes férfiu a beléje helyezett bizalomnak; mert az, ki az egyletet olykép hagyja ott, hogy csak a kapufélatól vesz bucsut, egy kategóriába lesz sorozva a kiutasitottal és magára süti a lealacsonyitó lelki sivárság bélyegét.

Ezután a szükségessé vált és a városháza tanácstermében tartandó közgyülés napjául 1900. október hó 11-ikének délutáni 2 órája tüzetett ki, melynek tárgyát képezendi:

1.) a választmány kiegészitése,

2.) költség előirányzat 1900 évre és a daloskör létező vagyonának leltározása,

3.) az alapszabályok előterjesztése, esetleg módositása,

4.) ujolagos lelkes felhivás a működő tagokhoz és az ujabb tagok ünnepélyes felavatása,

5.) Szilveszter estélyén esetleg megtartandó hangverseny rendezése és módozatának megállapitása.

A gyülésre meghivatnak az összes alapitó, pártoló és működő tagok

Együttal a n. é. közönséget lapunk utján kéri az egylet, hogy szives megjelenésükkel a gyülés fényét emelni kegyeskedjenek.

— **Közgyülés.** A marczalvölgyi vizitársulat mult hó 31-én tartotta évi közgyülését, melyen elintézték az összes folyó ügyeket. Ezt megelőzőleg választmányi ülés volt, melyen a pénztárkezelésről történt elszámolás. A közgyülés jegyzőkönyvét jövő számunkban közöljük.

— **Tanitógyülés.** A kemenesaljai tanitókör által kedden tartott gyülésről szóló tudósitásunkat anyaghalmaz miatt, jövő számunkra hagytuk.

— **Hymen.** Braun Miksa Pápáról eljegyezte Stern Janka kisasszonyt, özv. Stern Sámuelné, mersei vendéglősné, gyönyörü, bogárszemü leányát. Gratulalunk!

— **A vakok hangversenye.** Csütörtökön egy igazán élvezetes estében részesült az uj kávéházat zsufolásig megtöltő közönség. A hangverseny minden kritikán felül áll és barmily tekintetben kifogástalan. Különösen kitűnt Braun N. hegedü és csellóművész, ki fenomenális játékával viharos tapsokra ragadta a közönséget. Legjobban tetszett „Verebek a háztetőn" cz. darab Valóban kár, hogy csak egy este részesültünk e gyönyörü zenében. Tőlünk Zala-Egerszegre, onnan pedig Nagy-Kanizsára ment a szerencsétlen vakok e kitünő zenekara.

— **Hazafias kereskedő.** A kiadott jelszó: „Pártoljuk a magyar ipart!" — nálunk termékeny talajra talált. Kereskedőink versenyezve szoritják ki a külföldi gyártmányokat és helyettük honi készitményt tartanak raktáron. Igy legutóbb Spieler Ede jónevü üveg-, porczellán- és játék-kereskedőnél tapasztaltuk ezen dicséretes dolgot. Nagyon sok, gyönyörü dolgokat hozatott a napokban, mind magyar kéz csinálmánya. Különösen a gyermekvilág számára egy egész tündérországot rendezett be. Azonkivül remek dolgokat láthatni a disztárgyak s más, üveg- és porczellán nemüek között. Ajánljuk a derék kereskedőt a közönség figyelmébe.

— **Uj kávéház.** Karacsony Lajos a „Kemenes"-szálló élelmes bérlője ma, vasárnap nyitja meg a szálloda épületében levő, ujonnan berendezett kávéházát. A megnyitás Ládás Ferkó zenekara közreműködésével történik.

— **Tüz.** A vétkes gondatlanság ismét megtermette átkos gyümölcsét. Dukából kapjuk a jelentést, hogy ott Dorosz Anna kis fia magára hagyatva, gyufával kezdett játszani, mig végül Varga Antal dukai lakos szalmakzaliát meggyujtotta, mely egészen elégett. A gondatlan anya ellen megtették a feljelentést.

— **Forduljunk mindig az első forráshoz.** Ha valahol, ugy bizonyára helyén van ez osztálysorsjegyek beszerzésénél. Habár ugyanis az osztálysorsjáték rendkivül nagy nyerési esélyeket nyujt és — mint ez be van bizonyitva — ezreket jólétre, sőt nagy vagyonhoz is juttatott, a sorsjáték intézménye mindennek daczára föltétlenül megkivánja, hogy a sorsjegyek teljesen megbizható helyről szereztessenek be. A sorsjegyvásárlónak megnyugvással kell birnia arra nézve, hogy az eladó részéről történő hibákért — a mi különféle okból könnyen előfordul — az eladó nyeremény esetén bármely összegü kárért képes legyen teljes szavatossággal vállalni; az ily tévedésekért t. i. első sorban az eladó felelős. Hogy tehát a vevő minden tekintetben megnyugvást találjon, ajánljuk mint a legmegbizhatóbb beszerzési forrást, a „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságot" (Budapesten, Haas-palota), mely az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elarusitó helye. E társaság osztálysorsjegyeket eredeti árakon (utánvét mellett is) ad el, még pedig teljesen költségmentesen; sorsolási jegyzékeket ingyen küld szét, nyereményeket azonnal, titoktartás mellett bármely összegben kifizet. E mellett a legnagyobb biztonságot, tehát minden irányban előnyöket nyujt, a mi egy oly előkelő intézettől, mint a „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság", várható is.

— **Hetivásárunk.** A csütörtöki ünnep miatt e héten Szerdán volt a hetivásár, mely a maga teljében sivár képet nyujtott. Gabna árak:

Buza	7·—
Rozs	6·60
Arpa	6·—
Zab	5·—
Kukoricza	5·—
Bab	5·80
Köles	5·25

— **Nyilatkozat.** Melynek erejénél alulirott, arra való tekintettel, hogy a „Kis-Czell és Vidéke" legutóbbi számában „Tollfuttában" czim alatt megjelent közleményem téves és sajnos félreértésre szolgáltatott alkalmat, kinyilatkoztatom, hogy abban a Marton-családnál történtekről irt megjegyzésem czélja kizárólag a szándékolt tolvajlásra vonatkozó tény reprodukálása volt; amidőn ennek daczára, különösen az általánosságban mély tiszteletnek örvendő urhölgyről humoros czélzattal papirra vetett megjegyzéseim visszatetszést keltettek, ezért a legmélyebb sajnálatomnak kifejezést adni és nevezett — általam is mélyen tisztelt — urhölgytől bocsánatot kérni kötelességemnek tartom. Egyben kijelentem azt is, hogy közleményem fentebb jelzett czéljával annak tartalma összhangban nem áll és gondolataimnak, melyek távolról sem kivántak az általam is őszintén érzett tiszteletet kisebbiteni, nem megfelelő, helytelen formát választottam. Kis-Czell, 1900. okt. hó 29. Kálmán Pál.

— **A »Kemenes«-szállodában meleg és hideg kádfürdő áll naponkint a közönség rendelkezésére.**

Vásároljunk lehetőleg mindenkor hazai ipartermékeket. Azt a kereskedőt, aki Magyarországon előállitható áruk helyett külföldit hozat, ne pártoljuk, ne támogassuk. Jelszavunk legyen: **Pártoljuk a hazai ipart!** A magyar gazdaasszonyok hazafiságára különösen apellálunk, kik sokat tehetnek a magyar iparért.

Krétafestés.

Tisztelettel értesitem Kis-Czell és vidéke n. é. közönségét, hogy helyben

Pálfi-féle házban

rövid ideig tartó **arczképfestő-műhelyt** rendeztem be.

Elvállalok uj vagy avult fényképek után készitendő krétarajzot, fekete s pastells teudres szines krétákkal, élethű és természetes nagyságban.

A kész képek fixirozással állandósittatnak.

A négy fokozat árai:

egy mellkép fekete krétával készitve	8 kor.
nagyobb terjedelemben	12 „
egy képen két személy	16 „
szines pastells festéssel	20 „

Mutatványok rövid idő alatt megtekinthetők.

A m. t. közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

Medgyessy Alajos,
festő.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1900. máj. 1-töl.

Bpest k. p. Győr—Fehring—Gráczi vonal Szombathely—Grácz felé:

Indul: Kis-Czelből:

Személyv. regg. 4·32 p.	Gyorsv. este 6.0 p.
„ d. u. 1·54 „	Vegyesv. „ 8·49 „

Győr—Budapest felé.

Indul: Kis-Czellből:

Vegyesv. regg. 4·36 p.	Személyv. d. u. 2·15 p
Gyorsv. d. e. 10.01 „	„ este 12·24 „

Kis-Czell—Pápa

(Szerda és péntek kivételével naponta.)

Indul személyvonat este . . . . . 6·40 p.

Kis-Czell—Szombathely.

(Minden kedden és pénteken közlekedik.)

Indul: Kis-Czellből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyesv. regg. 6·15 p.	Vegyesv. d. u. 5·46 p.

Kis Czell—Csáktornya.

Indul: Kis-Czellből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyesv. regg. 4·50 p	Vegyesv. d. u. 12·51 „
„ d. u 2·05 „	„ este 8.45 „

Kis-Czell—Székesfehérvár.

Indul: Kis-Czellből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyesv. regg. 4·29 p.	Személyv. d. u. 1·14 p
Személyv. d. u. 2·20 „	Vegyesv. d. u 5·41 „

Kis-Czell—Pándorf.

Indul: Kis-Czeből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Személyv. regg. 5·15 p.	Személyv. d. e. 9·45 p.
Vegyesv. d. u. 2·21 „	Vegyesv este 8·39 „

2767/900. tk.

Árverési hirdetmény.

Gaál Imre és neje Vincze Rozália pápóczi lakos végrehajtatóknak Német Leni pápóczi lakós végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 142 kor. 90 fillér költségkövetelés, valamint jelenlegi 13 kor. 50 fillér és a még felmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. 60. t. cz. 144. § a alapján és a 146. § a értelmében a kis czelli kir. járásbiróság területén levő a pápóczi 249 sz. tjkvben A. I. 1–2 sor sz. 41, 42 hrszámok alatt foglalt 13/a. számú házas ingatlanból végrehajtást szenvedő Német Léninek 1/14 ed résznyi illetőségére, illetőleg az 1881 60 t. cz. 156. § a alapján az egész ingatlanra 826 koronában ezennel megállapitott kikláltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1900. (ezerkilenczszáz) évi deczember hó 17. (tizenhetedik) napjának délelőtt 9 órája Pápócz község házához tüzetik ki.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10% át bánatpénz fejében a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai 3 hónap alatt lefizetendők.

Az árverési feltételek alulirt hatóság és Pápócz község házánál tekinthetők meg.

Miről az érdekelt felek értesittetnek.

Kis Czellben. 1900. évi okt. 6.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

LÁSZLÓ, kir. aljbiró.

Az összes 50.000 nyeremény JEGYZÉKE:

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
765	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50.000	nyer. jut. összegben	13.160.000

Készpénzben fizetendő

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki t. vevőinknek; rövid idő alatt két millió koronanál többet.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegygyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel biró m. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb ujból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre ujból **50,000** nyeremény jut, tehát az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménynyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad	(1/8) frt	— 75	vagyis	1.50 korona
egy negyed	(1/4) „	1.50	„	3.— „
egy fél	(1/2) „	3.—	„	6.— „
egy egész	(1/1) „	6.—	„	12.— „

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. évi nov. hó 15-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TSA bankház

BUDAPEST, V. KER., VACZI-KÖRUT 4/a.

Fiókbankházak:

IV. Muzeum-körut 11. VI. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. és TSA. uraknak Budapest.**

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. sz. osztálysorsjáték ered. sorsjegyet hiv. tervezettel küldeni.

Az összeget ..... frt } utánvételezni kérem / postautalványnyal küldöm } A nem tetető törlendő.

Pontos czim .....

„Somlyóvidéki Hirlap" „Kis-Czell és Vidéke"

„Vörösmarty"-könyvnyomdája Devecser.

A modern teknika minden kellékével felszerelt nagyszabásu nyomdánk elvállal mindennemü nyomtatványok pontos és diszes kiállitását, u. m.

könyveket, hetilapokat, kereskedelmi nyomtatványokat, röpiratokat.

Meghivókat, körleveleket, gyászjelentéseket névjegyeket stb. stb.

Minden néven nevezendő nyomdai munkákat diszesen és izlésesen a legolcsóbb áron állitja ki.

Megrendeléseket elfogad:

a „Kis-Czell és Vidéke" kiadóhivatala Kis-Czell

Gyarmaty-tér 76. Gém-féle ház.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomdaés hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1900.